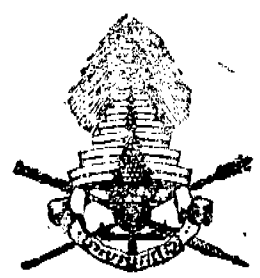

เล่ม ๑๔ แผ่น ๗๘ วันที่ ๑๐ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ คก ๑๑๖ หน้า ๓๗๕

สารบัญ

พระราชบัญญัติว่าด้วยฮังยี	รัตนโกสินทร์
คก ๑๑๖	หน้า ๓๗๕
ข่าวเสด็จพระราชดำเนิน	มาโดยทาง
โทรเลข	หน้า ๓๗๓
รายงานเสด็จพระราชดำเนิน	ประเทศ
ยุโรป	หน้า ๓๗๔
พระกะฐินหลวง	หน้า ๔๐๒
รายวันกรรมการองค์มนตรี	ทักษิณ
ความฎีกา	หน้า ๔๐๖
ข้าราชการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	หน้า ๔๐๖

แจ้งความ กระทรวงมหาดไทย หน้า ๔๐๖

พระราชบัญญัติว่าด้วยฮังยี รัตนโกสินทร์ คก ๑๑๖

มีพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ ซึ่งสำเร็จราชการแผ่นดินต่างพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์

โรงพิมพ์คุปต์มคร บารุง

พระ รุจจอมเกล้า เจ้า อยู่หัว คำรัสเหนือเกล้า
ให้ ประ ภาศ ให้ ทราบทั่วกัน ว่า

ทุกวันนี้ มี คน ชัก ชวนกันทั้ง ซ่อง เช่น หมู
เรียก ว่า อั้ง ยี่ มี ชื่อต่าง ๆ บ้าง แต่เรียกชื่อ
อย่าง อื่น ๆ บ้าง แล้ว เกิด วิวาท ยก พวก เข้า
ทูลตี ฟัน แทะ ยิง ซึ่ง กัน แล กัน มาก เย็บ
เป็น อัน ตราย แก่ ร่าง กาย แล ชี วิตร เนื่อง ๆ
มา เช่น ที่ ทวาด หวัน แก่ ธนา ประ ชา ราษฎร
ทั้ง หลาย ทั่วไป ใช้ แต่ เท่านั้น ครั้น มี ผู้
ร้อง ร้อง ว่า กล่าว จะเอา ไทย พวกนี้ ตาม
กฎหมาย บ้าน เมือง พวกหัว นำ ก็ เข้า ช่วย
เมือง กัน ชัก ชวน มิให้ จับกุม พวกเหล่านี้
มา ชำระ ทัตสิน ลง ไทย ตาม กฎหมาย
บ้าน เมือง ได้ โดย สทวง เหตุ ฉะนั้น จึง ทรง
พระ ราช คำรัส เห็น สมควร ที่ จะ มี อัง กัน มิให้
มีการทวิต เช่น กล่าว มานี้ เกิด ขึ้น อีกต่อไป

จึง มี พระ ราช เลาวนี้ คำรัสเหนือเกล้า
ให้ คราว พระ ราช บัญญัติไว้ ท่อ ไป ดังนี้

มาตรา ๑ ตั้งแต่วันออก ประ ภาศ ใช้ พระ
ราช บัญญัติ นี้ เช่น ทัต ไป บรรดา กฎหมาย
พระ ราช บัญญัติ ประ ภาศ แล ข้อ บัง คับ
ที่ ว่า ด้วย เรื่อง อั้ง ยี่ บัง บ่วง นั้น ให้ ยกเลิกเสีย

มาตรา ๒ ใน พระ ราช บัญญัติ นี้ คำว่า หมู
ทุก ๆ ชื่อ นี้ ไม่ ได้ หมาย ความ รวม บริษัท
ต่าง ๆ ทั้ง จะ กล่าว ท่อ ไป นี้ คือ

ข้อ ๑ บริษัท ซึ่ง ตั้ง ขึ้น เพื่อ ประ โยชน์
แก่ การ ค้าขาย อย่าง เคี้ยว

ข้อ ๒ บริษัท ไก ๆ หรือ หมู ไก ๆ
ซึ่ง ทรง พระ กรุณา โยธาเกล้า : พระ ราช
หลวง พระ บรม รา ชา นุญาตให้ ตั้ง อยู่ โดย ชอบ
ด้วย พระ ราช คำ หนด กฎหมาย

ข้อ ๓ บริษัทหรือ หมู ไก ๆ ใด ๆ ผู้ เข้า หุ้
ส่วน กัน ใด ก็ มี คน เข้า กัน ไม่เกินกว่า ๓๐ คน
เพื่อ จะ ทำ การ ต่าง ๆ ที่ ชอบ ด้วย กฎ หมาย
แล คน ผู้ เข้า บริษัท ฤๅ เข้า หมู ฤๅ หุ้ ส่วน
นั้น ไม่ ต้อง สยามาตตัว เพื่อ จะ ยัก ยั้ง ความ
ลับ ของ บริษัท ฤๅ หมู ฤๅ การ เข้า หุ้ ส่วน
แล ใน ที่ สุก บริษัท ฤๅ หมู ฤๅ การ เข้า หุ้
ส่วน นั้น มิได้ ทำ การ ลับ อัน มี ชอบ อย่าง
หนึ่ง อย่าง ใด ด้วย

มาตรา ๓ บรรดาพวก ที่ ตั้ง ขึ้น เป็น หมู เป็น
ซ่อง ซึ่ง ตั้ง อยู่ ใน เวลา ออก ประ ภาศ ใช้
พระ ราช บัญญัติ นี้ ฤๅ จะ ตั้ง ขึ้น ภาย
หลัง วัน ใช้ พระ ราช บัญญัติ นี้ ก็ ต้อง มา ขอ จก
ทเขียนไว้ ท่อ เจ้า พนักงาน ผู้ ซึ่ง จะ ไท รัช
คำ หนึ่ง แล้ว มี ข้อ ประ ภาศ ไว้ ใน หนังสือ
สอ ราช กิจ จานุ เบก ษา ตาม ครั้ง ตาม
คราว แล การ ขอ จก ทเขียน นั้น ต้อง ทำ เรื่อง
ราว มา ขึ้น ให้ แจ้ง ความ ประ สงค์ ของ
หมู ฤๅ ซ่อง ที่ ตั้ง ขึ้น กับ ทั้ง สำ เน่า ข้อ
บังคับ สำหรับ หมู ฤๅ ซ่อง นั้น กับ ขาดู ชี
วาย ข้อ สมาสึก ผู้ เข้า เป็น หมู เป็น ซ่อง
กับ ราช ข้อ แล คำขล ทั อยู่ ของ ผู้ เป็น
หัว นำ นาย ใหญ่ นาย รอง กับ คำขล ทั จะ
ตั้ง โรง ประ ชุม ใหญ่ น้อย สำหรับ ประ ชุม
กัน นั้น ทัก ท้าย เรื่อง ราว มา ด้วย

มาตรา ๔ เจ้าพนักงาน ผู้ จก ทเขียน มี
อำนาจ ที่ จะ เรียก ผู้ เป็น หัว นำ นาย ใหญ่
นาย รอง แล ผู้ จก การ แล ผู้ กระ ทำ การ
ใน ที่ ทำ การ นั้น แล สมาสึก ของ
หมู ฤๅ ซ่อง ไก ๆ ที่ ได้ ลง ทเขียน แล้ว
ฤๅ ที่ บัง คับ ให้ ลง ทเขียนไว้ แล้ว ใด ๆ ก็ ตั้ง

บังคับ ให้ลงทเขียนตามมาตรา ๓ ของ พระราชบัญญัตินี้ โดยมีที่มา เรียก มา ไร้ทุกเวลา แต่ไร้ตามไร้ทุก ๆ คนที่ ต้อง เรียกมานั้น ให้แจ้งความโดยละเอียดในกิจ ของของพวกที่เป็นหมู่เป็นช้องนั้น ๆ บรรดา ผู้เป็นหัวหน้า นายใหญ่ นายรอง และผู้ทำกร่าง ๆ แลสมาชิกที่ ต้องเรียกนั้น จำเป็น ต้องมา แลต้องแจ้งความโดยละเอียด ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ พิจารณาเป็น สัตย์ให้ปรับเงินไม่เกินกว่า ๕๐๐ บาท ถ้า จำคุกมีกำหนดไม่เกินกว่า ๕ เดือน ถ้าทั้ง จำคุก แลปรับเป็นพิไนยด้วยทั้งสองสถาน

มาตรา ๕ ถ้าเจ้าพนักงานผู้จากทเขียน เห็นสมควรก็มีอำนาจที่จะเรียกผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งไร้จากชื่อไว้ในทเขียนแล้วก็ได้ ถ้าที่ ของจากชื่อในทเขียน เป็นหัวหน้า นายใหญ่ นายรอง ถ้าผู้ทำกร่างต่าง ๆ ในหมู่ใน ช้องใด ๆ ก็ได้ ที่ไร้จากทเขียนไว้ก็ได้ ถ้าจะเรียกก็ได้ ให้ทำทเขียนว่าจะไม่กระ ทำผิดพระราชบัญญัตินี้ แลให้มีประกัน สองคน คิดเป็นเงินสำหรับที่จะเสีย ค่าปรับมีจำนวนมาดน้อย ตามแต่เจ้า พนักงานจะเห็นสมควร แต่รวมเงินไม่ เกินกว่า ๕๐๐๐ บาท

มาตรา ๖ ถ้าหมู่ช้องใด ๆ ไม่ไ้ประ พฤติการตามหน้าที่ อันสมควรแก่พวก นั้นก็ได้ ถ้าทั้งพวกขึ้น ๆ ตั้งเป็นพวก อยู่ เพื่อจะกระทำการที่ไม่ชอบด้วย พระ ราชกำหนดกฎหมายก็ได้ เจ้าพนักงาน จะไม่ให้จากทเขียน ถ้าไร้จากทเขียน

แล้วจะถอนเสีย ไม่ให้มีอยู่ในทเขียนต่อไปก็ได้

มาตรา ๗ หมู่ช้องใด ๆ ที่ไม่ไ้จาก ทเขียนก็ได้ ถ้าไร้จากทเขียนไว้แล้ว ภายหลังต้องถอนเสียจากทเขียนก็ได้ หมู่ช้อง นั้น ๆ ต้องนับว่า เช่นพวกซึ่งตั้งอยู่โดย ผิดด้วยกฎหมาย

มาตรา ๘ ถ้าหมู่ใดช้องใด ไม่ไ้ มาขอจากทเขียนเสีย ภายในกำหนดเดือน หนึ่ง นับแต่วันที่ได้ออกประกาศใช้ พระ ราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ต้องถือว่า หมู่ นี้ช้องนั้นได้ตั้งอยู่ผิดด้วยกฎหมาย

มาตรา ๙ การชุมนุมกัน ทั้งแต่ ๕ คน ถ้ามากกว่า ๕ คนขึ้นไป ต้องถือ ว่าเป็นการชุมนุมกัน ผิดต่อกฎหมายใน เวลาที่มีเหตุการณ์ 'ตั้งกล่าว' ทั่วไปในชื่อ ความเหล่านี้ คือ

ข้อ ๑ เมื่อคนที่ชุมนุมกันนั้น เป็น พวกในหมู่ในช้อง ที่ตั้งขึ้นโดยผิดต่อ กฎหมาย

ข้อ ๒ เมื่อความมุ่งหมายของคนผู้ ที่ชุมนุมกันนั้น เป็นประการหนึ่ง ประการ ใดใน ๓ ประการนี้ คือ

ประการที่ ๑ เพื่อจะขัดขวางการต่อสู้ การทั้งปวงที่ข้าราชการ ถ้าเจ้าพนักงาน กระทำตามกฎหมาย

ประการที่ ๒ เพื่อจะกระทำการทุจริต ต่าง ๆ ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่อาณาประชาราษฎร์ จะกระทำร้ายอื่น ๆ ซึ่ง เป็นข้อ ตมกมีโทษหลวงตามกฎหมาย

ประการที่ ๓ เพื่อจะทำการทางใต้
อำนาจกษัตริย์ ด้วยกำลังให้คนอื่น ถัด
เกรง แล้ว ช่มชืนให้ คนนั้น ๆ ทำการ สิ่งใด
ซึ่งกฎหมาย ไม่ได้บังคับให้ทำ ถ้า ช่มชืน
คนนั้น ๆ ไม่ให้ ทำการ สิ่งใดซึ่งกฎหมาย
อนุญาตให้ทำ

มาตรา ๑๐ ถ้าพบของหรือเครื่องหมายอื่น ๆ
ถ้าสรรพหนังสือต่าง ๆ ของ หมู่ ของ ช่ง
ใด ๆ อยู่กับผู้ใด ก็จะต้องถือว่าผู้นั้น เป็น
พวกหมู่ช่งนั้น ๆ จนกว่าผู้นั้น จะ พิสูจน์
ตัวด้วยพยาน ให้เห็นจริงว่าตน ไม่ใช่พวก
ในหมู่ช่งนั้น ๆ

มาตรา ๑๑ ห้ามไม่ให้ หมู่ช่ง ที่ ได้ เจ
ทเขียนไว้ ตาม ข้อ พระราชบัญญัตินี้ มี การ
ชุมนุม เว้นแต่หัว หน้า หมู่ช่งนั้น ได้
บอกล่วงหน้า ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ เจ ทเขียน
ทราบก่อน อย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง
ใน คำแจ้งความนั้น ต้อง บอกเวลา แล
วันชุมนุม แล จะชุมนุมที่ ตำบลใด แล
ชุมนุมด้วยเหตุอันใด ถ้า จะ ทำการ สิ่ง
ใดในที่ชุมนุมนั้น ๆ เจ้าพนักงาน ผู้ เจ
ทเขียน ถ้า เจ้าพนักงาน กองตระเวน
คนหรือคนใดที่ ได้ รับ ใบบังอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานผู้ เจ ทเขียน มีอำนาจที่จะ
เข้าไปในที่ชุมนุมนั้น โดย สดวกการ ชุม
ชุมทุกราย ซึ่ง ได้ ชุมนุมผิด ต่อ มาตรา ๑๐
ต้อง ถือว่า เป็น การ ผิดต่อ กฎหมาย แล
ถ้าผู้ใด ชักชวน ห้ามปราม เจ้าพนักงาน ที่
ได้ รับ อนุญาต ไม่ให้ เข้า ไป ใน ที่ ชุมนุม
ได้ พิจารณาสมให้ ปรียบ เงิน ไม่ เกิน กว่า ๕๐๐

บาท ถ้า จำคุก มี ก่อหมก ไม่ เกิน กว่า
๕ ปี ถ้า ทั้ง ปรียบ แล จำ ด้วย ทั้ง สอง สถาน

มาตรา ๑๒ ถ้า คนใด คนหนึ่ง เป็น ผู้
เจ ทการ ถ้า เป็น ผู้ ช่วย ใน การ ของ หมู่
ของ ช่ง ซึ่ง ได้ ตั้ง ขึ้น ผิด ด้วย กฎหมาย
นั้น พิจารณา เป็น สัตย์ ให้ จำคุก ไม่ เกิน
กว่า ๕ ปี หรือ ปรียบ เป็น พิไหย ไม่ เกิน กว่า
๒๐๐๐ บาท ถ้า ทั้ง จำคุก แล ปรียบ เป็น
พิไหย ด้วย ทั้ง สอง สถาน

มาตรา ๑๓ คนใด คนหนึ่ง ซึ่ง เป็น
สมาชิก ก็ คือ ถ้า ทำ การ เหมือน เป็น ศอญ
ไหย พวก ของ หมู่ ของ ช่ง ซึ่ง ได้ ตั้ง ขึ้น
ผิด ด้วย กฎหมาย ถ้า ไป ชุมนุม ด้วย เหล่า
ที่ ชุมนุม กัน ผิด กฎหมาย ถ้า เกี้ยว ช่ง
ด้วย หมู่ แล ช่ง ที่ เข้า ชุมนุม กัน ตั้ง ว่า มา
นี้ ถ้า ออก เงิน เข้า เรี่ยราย ให้ หมู่ แล
ช่ง ที่ เข้า ชุมนุม กัน ตั้ง ว่า มา นี้ ถ้า ช่วย
ออกหนุนอย่างอื่น ถ้า ชักชวน โดย ความ
ซู่เขี้ยว ให้ คนใด คนหนึ่ง มา เข้า ใน หมู่ ใน
ช่ง ซึ่ง ได้ ตั้ง ขึ้น ผิด ด้วย กฎหมาย
พิจารณา เป็น สัตย์ ให้ จำคุก ไว้ ไม่ เกิน กว่า
๓ ปี ถ้า ได้ ปรียบ เป็น พิไหย ไม่ เกิน กว่า
๑๐๐๐ บาท ถ้า ทั้ง จำคุก แล ปรียบ เป็น
พิไหย ด้วย ทั้ง สอง สถาน

มาตรา ๑๔ ถ้า คนใด คนหนึ่ง ไป ชุมนุม
ใน หมู่ ใน ช่ง ถ้า ใน ที่ ชุมนุม กัน ผิด ผิด
กฎหมายนั้น มีอาวุธ สิ่งอื่นที่ใช้ทางอาวุธ
อันเป็นเครื่อง ที่ จะ ทำ อันตราย แก่ ชีวิต
ได้ แล้ว ก็ ให้ ลงโทษ จำคุก ผู้นั้น ให้ มาก
ขึ้น ถึง ๕ ปี ได้ ถ้า ได้ ปรียบ ผู้นั้น เป็น พิไหย

ถึง ๑๕๐๐ บาทได้

มาตรา ๑๕ ถ้าพวกที่เข้าชุมนุมอันผิดต่อกฎหมาย ถูกคนใดคนหนึ่งไปพวกที่เข้าชุมนุมกันถึงว่ามานี้ กระทำ การถึงใดที่ผิดล่วงละเมิด พระราชกำหนดกฎหมายสำหรับแผ่นดิน เพื่อให้สำเร็จประโยชน์ของหมู่ ของช่องที่เข้าชุมนุมกันถึงว่ามานี้ ถูกคนใดคนหนึ่งไปพวกที่เข้าชุมนุมกันถึงว่ามานี้ว่า การที่กระทำลงนั้น เพื่อให้สำเร็จประโยชน์เช่นกล่าวมาแล้วนั้น ต้องถือว่าบรรดาคนในพวกที่เข้าชุมนุมกันอันผิดต่อกฎหมายนั้นทุกคนเป็นผู้กระทำการผิดล่วงละเมิดต่อพระราชกำหนดกฎหมาย สำหรับแผ่นดินเสมอด้วย

มาตรา ๑๖ ขรรษา สมุด กระดาษ ฎีกา สรรพหนังสือ ตำรา ๆ ของฎีกาเรื่องหมายขยันอ่อน แล ทรัพย์สินของทั้งปวง ข้าราชการ เจ็ดร้อย บาทที่ได้ ฎีกาได้พึงเกิดขึ้นจากที่ได้ ซึ่งมี เหตุสมควร จะ เชื่อว่า เขา ของหมู่ ของ ช่อง ที่เข้าชุมนุมกันอันผิดต่อกฎหมาย ถูกซึ่ง เกือบ ช่องในทางใดทางหนึ่ง กับหมู่ กับช่องที่เข้าชุมนุมกันอันผิดต่อกฎหมายนั้น เมื่อจับ หรือคดีใด ณที่ใด ๆ ให้ รั้ง เป็น ของแผ่นดินได้ ทั้งสิ้น

มาตรา ๑๗ ถ้าเมื่อใด ข้าราชการหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจแล้วที่ ตามกฎหมาย มีคำสั่งให้ ถอน ข้อ หมู่ ช่อง ช่องใด ๆ ออกเสียจากทะเบียนแล้ว หมู่ ช่อง นั้น ๆ ต้อง เลิก ไม่ เช่น หมู่ เป็น ช่อง ที่ ชอบด้วยกฎหมาย ไปได้โดย เหตุที่ เขา ข้อ ออก

เสียจากทะเบียน แล ขรรษา ทรัพย์สิน สมบัติของ หมู่ ของ ช่อง ซึ่งต้องให้ เลิก นั้น ให้ศาลอาญา ตั้ง เจ้าพนักงาน รักษาไว้ ให้เจ้าพนักงานผู้ไว้ รั้ง คำสั่ง ของอธิบดี ผู้พิพากษาศาล อาญา ไปเก็บ แล บัด ทรัพย์สิน สมบัติไว้ แล้วยัง ทอด ทดสอบ เสีย แล้วยังให้เอา เงิน นั้น ไปใช้ สนับสนุน หมู่ ของ ช่อง ซึ่งต้อง เลิก เสีย ให้ สมบูรณ์ แล้วยัง เหลือ เงิน มาก น้อย เท่าใด ให้แจก ให้แก่ คน ทั้ง หลาย ที่เข้าพวกอยู่ใน หมู่ ใน ช่อง ซึ่งต้อง เลิก นั้นเอง เท่า กับ ทุก คน

มาตรา ๑๘ การ ก่อ รังแก กล่าว โทษ ทำผิด ความ พระราชบัญญัตินี้ กรมอัยการ แล มี ว่า ข้าราชการ เมือง มี อำนาจ จะ พ้อง หรือ ว่า เขม ผู้อื่น ใช้ ถอด

พระราชบัญญัติตราไว้ วันที่ ๑ ตุลาคม รักษาน โดสิทร์ ศา ๑๑๖ เป็นวันที่ ๑๖๕๕๕ ในรัชกาลที่ ๖

ข่าวเสด็จพระราชดำเนิน

มา โดย ทางโทร เลข
วันที่ ๒๕ กันยายน เสด็จ ทอด พระนคร โรง เรือน ออก สเป็ค
วันที่ ๒๖ กันยายน เสด็จ ไป ทอด พระ เนตร วัง วิษ เษ และ โรง เรือน อภิวัน
วันที่ ๓๐ กันยายน เวลา เย็น หลอด แมร์ อธิษฐาน คราว บิบาล กรุง ลอน ทอน เชิญ เสด็จ ไป รั้ง แอ เครส ถวาย ไชย มงคล ใน นาม ของ ชาว ลอน ทอน ที่ คึก คัก ขอล เวลา คำ มี การ เลี้ยง ใหญ่ ถวาย เป็น พระ เกียรติยศ ที่ คึก แมน ซัน เฮาส์